

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan talouden ja toiminnan seuranta 1-2/2022

KAKOLK 22.03.2022 § 29
3250/02.02.01/2022

Talouden ja toiminnan tilasta sekä talousennusteesta raportoidaan talousarvion 2022 täytäntöönpano-ohjeiden ja talouspalvelujen antamien tarkempien ohjeiden mukaan lauta- ja johtokunnille pääsääntöisesti kuukausittain. Ensimmäinen raportti laaditaan helmikuun lopun tilanteesta. Osavuosikatsauksia seuraavien kuukausien tilanteista ei laadita kirjallista raporttia, ellei toteumaennuste ole oleellisesti muuttunut.

Osavuosikatsaukset laaditaan maalís-, heinä- ja syyskuun tilanteista, joissa raportoidaan talouden, toiminnan ja tulosennusteen lisäksi myös talousarvion toiminnallisten tavoitteiden ja yksiköiden omien käyttösuunnitelmatavoitteiden toteutumisesta.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan talouden toteuma tammi-helmikuulta 2022 palvelualueittain.

	2022	2021
Talous- ja hallintopalvelut	28,6	13,8
Hyvinvoinnin edistämisen palvelut	-4,0	-9,2
Koulutuspalvelut	15,9	15,0
Varhaiskasvatuspalvelut	17,0	15,8
Yhteensä	14,1	12,6

Talous- ja hallintopalveluiden sekä hyvinvoinnin edistämispalvelujen vuosi on käynnistynyt odotetusti.

Koulutuspalveluissa on merkittävä ylityspaine. Erityisen haasteen tuo se, että vuoden 2022 talousarvion pohjana ollut vuoden 2021 muutostalousarvio ylittyi 1,75 M€. Ylitystä on tulossa erityisesti asiakaspalveluostoissa, elintarvikekustannuksissa sekä kuljetuskuluissa. Lisäksi odotettavissa on kieli- ja kulttuuriryhmien palvelujen tarpeen kasvu.

Varhaiskasvatuspalveluissa on ylityspainetta. Lapsimäärä palveluissa ei ole laskenut odotetusti, koska osallistumisaste on noussut merkittävästi. Menot ovat kasvussa erityisesti yksityisen päivähoidon osalta, missä lapsimäärä on 20 % suurempi kuin vuosi sitten. Sijaisia on myös jouduttu käyttämään odotettua enemmän koronapandemian aiheuttaman sairauspoissaolojen kasvun vuoksi.

Epävarmuutta ennusteisiin tuo Ukrainan sodan ja inflaation vaikutus talouden toteumaan. Ensimmäinen varsinainen ennuste tämän vuoden toteumasta annetaan maaliskuun osavuosikatsauksessa.

Palvelualueiden alkuvuoden keskeisin toiminta:

Talous- ja hallintopalvelut

Alkuvuoden aikana on tiimien prosessien kehitystä jatkettu suunnitellusti.

Hyvinvoinnin edistämisen palvelut

Alkuvuosi on hyvinvoinnin edistämisen palveluissa mennyt koronatilanteen mukaan reagoiessa. Etätyö on ollut hallinnollisessa työssä yleistä ja vähitellen on lisätty lähityötä. Yhteisöotalo Satamalla ja Kerhotalo Ruplalla on toiminta ollut koronatilanteeseen nähden vilkasta rajoituksia noudattaen. Toiminnan laajuus on vielä ollut rajoitettua mm. tapahtumien ja yhteistyökuvioiden saralla.

Yhteensä 63:lle sosiaali- ja terveysjärjestölle myönnettiin avustusta vuodelle 2022. Avustuksia oli jaettavissa 68 700 €.

Hammaslahden uuden alakoulun suunnittelusta järjestettiin tammikuussa infotilaisuus alueen asukkaille. Tilaisuudessa käytiin läpi koulun suunnittelun aikataulua, eri toimijoiden osallistumista koulun suunnitteluun sekä Lapsiystävällinen kunta -mallin ja lapsivaikutusten arvioinnin kytkeytymistä koulun suunnitteluun. Tarkemmin tulevilta tilojen käyttäjiltä kartoitettiin näkemyksiä ja tarpeita koulun tiloista helmikuussa toteutetussa kyselyssä.

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen valmistelun tueksi perustetun kumppanuustyöryhmän ja sen alatyöryhmien työskentely on käynnistynyt aktiivisesti. Työryhmissä määritellään hyvinvointialueen ja eri toimijoiden välisiä yhdyspintoja sekä esitetään toimintaratkaisuja erityisesti hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä osallisuuden näkökulmasta.

Vuoden 2022 alusta alkoi varhaiskasvatuksen osalta uusi rahoituskausi valtion erityisavustus varhaiskasvatuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen osalta. Avustusta on käytettävissä vuoden 2022 loppuun mennessä 1 282 000 € ja sitä voi käyttää lisähenkilöstön palkkaamiseen (varhaiskasvatuksen opettaja, varhaiskasvatuksen erityisopettaja, varhaiskasvatuksen sosionomi, lastenhoitaja tai avustaja) sekä lapsiryhmien kokojen pienentämiseen.

Myös esi- ja perusopetuksen osalta käynnistyi vuoden 2022 alusta uusi rahoituskausi valtion erityisavustus esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen osalta. Avustusta voi käyttää opettajien palkkaamiseen samanaikaisopettajiksi, ryhmien jakamiseen sekä avustajien palkkaamiseen. Avustusta on käytettävissä vuoden 2022 loppuun mennessä 825 000 €, josta Normaalikoululle ohjautuu noin 16 %.

Nuorisopalveluiden alueellinen työ nuorisotiloissa on ollut vilkasta ja nuorilla oleva aikuisten kontaktien tarve näkyy toiminnassa. Ohjauksen tarve on suuri ja helmikuussa on saatu rekrytoitua yksi uusi ohjaaja, joka helpottaa ohjaajapulaa. Toiminnoissa on näkynyt myös nuorten levottomuus ja päihteiden käyttö. Harrastamisen mallin kerhoja on n.90 ja nuorten toiveita sisällöistä on saatu hyvin täytettyä. Etsivässä työssä asiakasvirta on jatkunut tasaisena ja harrastepankin toiminnot normalisoituvat liikuntatilojen avautumisen myötä. Etsivien toiminta Ohjaamossa on jatkunut keskiviikkoisin ja Ohjaamon toiminta on muutenkin vahvistunut uuden psykiatrisen sairaanhoitajan ja uraohjaajan aloittaessa. Ehkäisevän päihdetyön osalta Siun Soten hakema hanke on käynnistynyt ja sen myötä on aloitettu Joensuun oman Pakka-mallin suunnittelu. Hankkeessa kuusi työntekijää, joista neljä Siun Sotessa ja muut Pohjois-Karjalan Sosiaaliturvayhdistyksessä ja Kansanterveyden keskuksella.

Lapsiystävällinen kunta -työskentely on jatkunut kaikkien viiden tavoitteen osalta aikataulussa. Kaupungin henkilökuntaa on alettu perehdyttää lasten oikeuksiin, lapsivaikutusten arvioinnin käyttöönoton valmistelu on edennyt pilottivaiheeseen, maksuttomien harrastusten kokonaisuuden rahoitusta haetaan parhaillaan ja yhdenvertaisuuteen liittyviä toimia on käynnistynyt varhaiskasvatuksessa ja kouluissa.

Varhaiskasvatuksen harjoittelupaikkojen järjestelyn automatisointiin on hankittu yhdessä Karelian, Riverian ja UEFin kanssa järjestelmä, joka on nyt testausvaiheessa. Järjestelmä saadaan käyttöön kevään 2022 aikana.

Tarkastuslautakunnan toimeksiantona perustettiin monialainen työryhmä ratkomaan kiusaamisilmiötä. Työryhmä aloitti työskentelynsä joulukuussa ja on alkuvuoden aikana kasannut listan toimenpiteistä, joita tullaan vuoden 2022 aikana toteuttamaan. Raportti valmistuu maaliskuun aikana.

Koulutuspalvelut

Tartuntatautilääkärin suosituksesta peruskouluissa ja lukioissa päätettiin lukukauden alkaessa 10.1.2022 ottaa käyttöön vahva maskisuositus kouluihin ja koulukuljetuksiin sekä OKM:n ja THL:n 22.12.2021 suosittelemat terveys- ja turvallisuusohjeet. Siun Sote ei tehnyt karanteeni- ja eristyspäätöksiä 25.1.2022 jälkeisistä tapauksista, joten kouluilla ei ollut enää perusteita tehdä Covid19:sta johtuvia POL 18 §:n mukaisia päätöksiä erityisistä opetusjärjestelyistä eli etäopetuksesta. Henkilöstön poissaolojen takia koulut ovat joutuneet lisäämään sijaisten käyttöä.

Koulujen resurssisuunnittelu käynnistyi lukuvuodelle 2022–2023. Perusopetuksen tuntikehykseen lisättiin 90 vuosiviikkotuntia kaupunginvaltuuston myöntämällä 250 000 € lisäresurssilla. Helmikuun lopussa hallinto ja rehtorit aloittivat lukuvuoden 2022–2023 toiminnan suunnittelun.

Vuodelle 2022 saatiin pandemia-avustuksen toinen rahoitus, josta palkattiin yhteisiä kieku-ohjaajia kaupungin kouluihin, Rantakylän normaalikoululle ja varhaiskasvatukseen. Pataluodon valmistavan opetuksen oppilasmäärän kasvun takia haettiin helmikuussa toista kieku-opettajaa yläkouluikäisten opetukseen.

Varhaiskasvatuspalvelut

Varhaiskasvatuspalveluille haasteita aiheutti alkuvuodesta erityisesti korona. Se lisäsi paljon sairauspoissaoloja (10–15 % työntekijöistä poissa viikoittain) ja sijaisista oli jatkuva pula. Sijaisten saaminen vaati erityistä sinnikkyyttä päiväkodinjohtajilta. Sinnikkyys ja periksi antamattomuus tuottivat tulosta, sillä helmikuun aikana vain yksi ryhmä jouduttiin sulkemaan muutamaksi päiväksi koronan vuoksi. Tammikuussa ryhmien sulkemisia ei ollut.

Päiväkodeissa oli 2/2022 lapsia 2 932 (kaupungin päiväkodit 2 147 ja yksityiset 785) ja 02/2021 lapsia oli 2 958 (kaupungin päiväkodit 2302 ja yksityiset 656). Helmikuussa 2022 kaupungin varhaiskasvatuspalveluissa oli alle 2-vuotiaita lapsia kahden ryhmän verran enemmän kuin helmikuussa 2021. Henkilöstömitoitus astui voimaan 1.8.2021.

Varhaiskasvatuksen osallistumisaste oli helmikuussa 87 %. Joensuun kaupungin päiväkotien paikat olivat kaikki täynnä ja yksityisissä päiväkodeissa oli vapaita paikkoja vain seitsemän. Näitä seitsemää paikkaa ei kuitenkaan voitu täyttää, sillä kyseisissä ryhmissä ei ollut riittävästi työntekijöitä eli kasvatusvastuullisia aikuisia. Maaliskuussa Pajakadun päiväkotiin avataan uusi ryhmä ja Enoon ryhmäperhepäiväkoti, jotta saadaan lisää varhaiskasvatuspaikkoja niitä jonottaville. Varhaiskasvatuspaikkoja järjestetään lisää myös muutama muuhun päiväkotiin (Hukanpesä, Jukola ja Kaisla) tämän kevään aikana, jos tarve niin vaatii. Varhaiskasvatuspalvelut on tehnyt myös pitkän aikavälin suunnitelmia liittyen tarvittaviin tiloihin.

Lumitilanne aiheutti haasteita alkuvuonna siksi, että päiväkotien aidat hautautuivat lumien alle ja päiväkotien katot olivat myös kovilla suuren lumimäärän vuoksi. Aitojen hautautuminen aiheutti päiväkodeille turvallisuushaasteita.

Tammikuussa varhaiskasvatuspalvelut sopivat uusista yhteistyökuvioista (PomPedaSens) Itä-Suomen yliopiston kanssa 1.8.2022 alkaen. Yhteistyöhön mukaan lähti 15 päiväkotia. Tammikuun lopussa päätettiin osallistua myös Lukulumo-yhteistyöhön. Lukulumo on monikielinen kuvakirjapalvelu, joka on suunniteltu erityisesti varhaiskasvatuksen käyttöön. Sovelluksen kirjapankista löytyy yli 700 suomenkielistä kirjaa, joista monia voi kuunnella yli 50 eri kielellä. Lukulumossa on mukana Joensuun kaupungin viisi päiväkotia (Tarpoja, Jukola, Marjala, Penttilä ja Sinkkola), joissa on paljon monikielisiä lapsia, sekä perhepäivähoito. Noin 500 lasta saa tästä eteenpäin innostua varhaiskasvatuksessa saduista sekä suomeksi että omalla äidinkielellään. Lukulumon kanssa tehty sopimus kestää 31.1.2025 saakka, jonka jälkeen sitä on mahdollista jatkaa aina vuoden kerrallaan, jos sitä ei haluta irtisanota. Lyhyt koulutus Lukulumon käytöstä järjestettiin työntekijöille 15.2.2022.

Tammikuussa otettiin käyttöön Joensuun kaupungin varhaiskasvatuksen oma logo. Logon keskellä on keltainen aurinko eli lapsi, joka on varhaiskasvatuksen keskipiste ja valo. Muut värit logoon tulevat ympäröivästä luonnosta eli metsän vihreästä ja veden sinisestä. Auringon ympärillä ovat lapsen kanssakulkijat. Kyseistä logoa käytetään varhaiskasvatuksen omissa tiedotteissa ja monisteissa.

Tilaukset uusista ergonomisista päiväkotikalusteista allekirjoitettiin helmikuussa Kuopion Woodi Oy:n kanssa. Uudet kalusteet tulevat ensin Kissamäen, Ollilan, Touhutuvan (Uimaharju), Heinävaaran, Kanervalan ja Niinivaaran päiväkoteihin. Kalusteet toimitetaan niihin paikoilleen asennettuna viikoilla 11 ja 12. Kalustehankintoja jatketaan vuonna 2023.

Varhaiskasvatukseen valittiin kaksi uutta päiväkodinjohtajaa helmikuussa. Yhteinen päiväkodinjohtaja valittiin Tuulikanteleen, Kissamäen ja Petäikkölän päiväkoteihin (kahdeksan ryhmää) sekä Soutajanpuiston ja Ollilan päiväkoteihin (yhdeksän ryhmää). Päiväkodinjohtajien määrä kasvoi suunnitelmien mukaisesti siten neljästätoista kuuteentoista. Ryhmien määrä jakaantuu nyt tasaisemmin päiväkodinjohtajien kesken. Helmikuussa aloitettiin esihenkilöiden kanssa myös yhteinen tehostettu talouden ja sairauspoissaolojen seuranta.

Valmistelija: talouspäällikkö, taloussuunnittelija

Hyvinvointijohtajan päätösehdotus:
Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää

merkitä tiedokseen talouden ja toiminnan seurantaraportin ajalta 1.1. – 28.2.2022

Päätös:
Merkittiin tiedoksi.